

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej . . . K 30—	celo leto naprej . . . K 34—
pol leta . . . . . 15—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta 7-50	celo leto naprej . . . K 40—
na mesec 2-50	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakica.
Društvo (spodaj, dvorišče levo). Knaflova ulica št. 5, telefon št. 35.

Izjava vsak dan svetovno izvešča in pravi.

Inserati se računajo po porabljenem prostoru in sicer: 1 mm visok, ter 63 mm širok prostor: enkrat po 8 vlin, dvakrat po 7 vlin, trikrat po 6 vlin. Poslano (enak prostor) 16 vlin, varje in zahvale (enak prostor) 10 vlin. Pri večjih insercijskih dogovorih.

Novi naročniki naj pošljejo naročnino velja po nakazilu.
Na samo pisemne naročbe brez poslatve denarja se ne moremo nikakor ozirati.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 35.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hodi ponj:

celo leto naprej . . . . . K 28—	četrt leta . . . . . 7—
pol leta . . . . . 14—	na mesec 2-30

Posamezna številka velja 12 vinarjev

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5 (v l. nadstr. levo), telefon št. 34

Od lastnih tovarišev obsojen.

Kranjski poslanci S. L. S. so sedaj povedali javnosti pravi vzrok, da niso mogli voliti načelnika stranke v delegacijo. »Že dalj časa dr. Šusteršič iz tehničnih vzrokov ne uživa tistega zaupanja, da bi mu mogli poveriti v tem usodnem trenutku zastopstvo naše stvari v delegaciji.« Poslanci pravijo izrecno, da bi ne mogli voliti dr. Šusteršiča, tudi če bi ne bilo oziroma na načelnika Jugoslovanskega kluba.

Poslanci so s tem izpregovorili moško in resno besedo. Diskvalificirali so dr. Šusteršiča kot zastopnika naroda. Skrajni čas je, da se prične čistiti tudi naše politično ozračje. Kakor v drugih narodih in zlasti pri Čehih brezobzirno odstranjujejo iz javnega življenja moške, ki so pokazali, da niso vredni zastopati narodne interese in da jim narod v nobenem oziru ne more zaupati, tako je storjen tudi pri nas z izjavo kranjskih poslancev S. L. S. prvi potreben korak.

Mi vemo dobro, zakaj je nemogoče poveriti dr. Šusteršiču velepomembno nalogo jugoslovanskega delegata. V vsakem oziru bi moral priti dr. Šusteršič, ako bi hotel vestno vršiti svoje dolžnosti v delegaciji, naravnost v nasprotje s vsem svojim dosedanjim delovanjem. Prva naloga jugoslovanskih delegatov v delegaciji bo, da tolačijo pred vsem svetom globoko in srčno željo našega naroda po skorajšnjem miru. Ne moremo si predstavljati, da bi mogel biti tolač te narodne srčne želje tisti, katerega besede na shodu v hotelu Unionu, meseca julija 1914, so še v živem spominu vseh. Vojni hujskači ne morejo in ne smejo biti zastopniki mirovnih težnj našega ljudstva. V delegaciji bo treba govoriti trpko in veliko resnico o trpljenju našega naroda. Dr. Šusteršič je s skrivništvom tega trpljenja. Nočemo se na tem mestu spuščati v podrobnosti in prišel bo čas, ko bo treba govoriti natančno in obširno. Le to rečemo, da so dejanja dr. Šusteršiča, ki so v zvezi z žalostnim časom preganjanja naših ljudi, v neizbrisno sramoto njemu in vsem, ki so mu pomagali. Kako bi bilo mogoče, da vstane v delegaciji v imenu našega naroda dr. Šusteršič kot obtožitelj? Vlada, Nemci bi mogli s prstom kazati nanj kot na s krivca vseh tistih zločinov, katere bi jih on obtoževal!

Jasne in odločne besede bo treba v delegaciji o našem velikem programu bodočnosti. Z vso brezobzirnostjo in z vso iskrenostjo bo treba na tem svetovnem foru bojevati boj za deklaracijo, za ujedinenje Slovencev, Hrvatov in Srbov, za njih narodno svobodo. Kako naj ta boj zaupamo dr. Šusteršiču, katerega tajna pota v zunanje ministrstvo smo tolikokrat s skrbjo zasledovali, katerega obiski v Švici so tako zagonetni in katerega neprestane inilmne zveze s frankovskim izdajalcem naših narodnih idejlov so tako značilne? Ostre besede bodo padle v delegaciji tudi o vojnem gospodarstvu. Naš človek bo moral biti brezobziren in ne bo smel imeti vezanih rok. Tudi v tem oziru bi bil dr. Šusteršič slab branitelj ljudskih interesov. Med njim in vojno dobičkarjo so gotovo vezi. Mi gotovo v tem oziru ne spadam med tiste, ki bi vsepriek obsojali in vsako zvezo s kapitalističnimi podjetji že smatrali danes za sumljivo. Toliko pa rečemo, da mora jugosl. delegat biti v tem oziru popolnoma prostih rok in da ga ne smejo motiti nikake obzirnosti.

Slišali smo, da bodo slovenske stranke v delegaciji skupno nastopale. Kolikor poznamo razpoloženje zlasti med Čehi, bi bil vsak skupen nastop nemogoč, ako bi naj sodeloval dr. Šusteršič. Med Čehi je globoko ukoreninjeno nezaupanje proti temu politiku in smelo rečemo, da so prisrčne vezi med Českimi Svazom in Jugoslovanskim klubom postale mogoče še le v trenutku, ko je bilo jasno, da dr. Šusteršič v naši delegaciji ne bo

igral nobene odločilne vloge. Da še več. Sama ustanovitev Jugoslovanskega kluba je bila mogoča le pod pogojem, da naša skupna narodna delegacija nikdar ne bo izročena dr. Šusteršičevim rokam. Nikdar bi se ne bili narodni hrvatski in srbski zastopniki podali pod skupno streho Jugoslovanskega kluba, pa tudi slovenski napredni poslanci nikdar, ako bi bil voditelj in gospodar temu klubu dr. Šusteršič.

Tako bi bil kranjski deželni glavar delegat, ki bi že samo s svojo izvolitvijo, s svojo navzočnostjo v delegaciji neizmerno škodoval poštenemu imenu našega naroda in iskrenosti naše nacionalne politike.

Zdelo se nam je potrebno, da v kratkih besedah pojasnimo, kakšni so oni tehnični vzroki, na katere se sklicujejo poslanci S. L. S., ko pravijo, da bi dr. Šusteršiču pod nobenim pogojem ne mogli poveriti delegacijskega mandata. Nič ne pomagajo, ako sedaj izvrševalni odbor S. L. S., v katerem sedi po večini dr. Šusteršičevi pristaši, skuša s to ali ono taktično potezo rešiti načelnika stranke. Z dr. Šusteršičevim izstopom iz Jugoslovanskega kluba se je odrgal kamen, ki bo tega politika ubil, moralno uničil. Izjava poslancev S. L. S. je obsodba, proti kateri ni nobenega apela več.

Maščevanje dr. Šusteršiča.

Razpust S. L. S. — Ustanovitev slov. frankovske stranke.

Dr. Šusteršič se maščuje. V celi Slovenski ljudski stranki se je dvignila burja odpora in obsodbe proti renegatski poziciji, ki je v kritičnem času pobegnil izpod narodne zastave in zdelo se je, da se niti dosedanj naložili prijatelji ne bodo upali se postaviti odkrito na stran obsojenega voditelja. Pa še premalo smo jih poznali. Ker so Šusteršič in njegovi vedeli, da v stranki ni več prostora za njega, ki je postal narodni uskok in za nje, ki podpirajo narodno izdajstvo, niso izvajali naravnih in neizogibnih konsekvenc in iz stranke izstopili, temveč šli so in so stranko razbili.

Ta herostratičen čin je čin maščevanja in strahu. Dr. Šusteršič in njegovi ožji somišljeniki se povsem zavedajo, da je postala njihova pozicija v S. L. S. nevzdržna, ker nobena slovenska stranka, ki hoče biti poštena, ne more trpeti, da bi njeno vodstvo obstajalo iz narodnih uskokov. Zbali so se obsodbe in so pred njo zbežali. Za seboj pa so zalagali hišo, ki jim je dajala tako dolgo let udobno prebivališče, v kateri so bili enomejni gospodarji in odkoder so terorizirali ne le svoje somišljenike, temveč takorekoč ves narod.

Po obsodbi, ki je zadela dr. Šusteršiča, bi morali pričakovati, da bo dosedanj voditelj S. L. S. v spoznanju, da narod ne mara ne njega ne njegove politike, se umaknil iz javnega življenja. Toda dr. Šusteršič ne izjavi moralističnih konsekvenc svoje obsodbe, temveč on ustanavlja novo stranko, zbira nove moči.

To nam je nepobiten dokaz, da je bila njegova taktika napram Jugoslovanskemu klubu od vsega začetka dobro premišljena in da ne gre tu za čin razžaljene osebnosti, temveč za dalekosežen načrt, naperjen proti jednotni narodni politiki, proti programu majniške deklaracije. Dr. Šusteršič ustanavlja stranko, ki naj igra pri nas isto vlogo, ki jo igrajo na Hrvatskem frankovci. On hoče biti naš Frank, naš Hrvat in naš Sach! Sedaj nam postaja jasno, kaj pomenijo njegove razne dunajske in druge zveze, sedaj si lahko predstavljamo, kakšno delovanje naj razvije nova Šusteršičeva stranka v času, ko se vedno očitneje pojavlja stremenje izločiti slovensko vprašanje iz jugoslovanskega problema ter nas trajo prepustiti »1000letni kulturni zvezi z nemškimi deželami«

Nova stranka se bo imenovala slovensko, kmečko, katoliško. Taki pridevki niso nič drugega, kakor agitacijske fraze, katerim naj nasede naše priprosto ljudstvo. Dr. Šusteršič se je moral zadnje dni prepričati, da mnogo premalo pozna narod in njega dušo. V vojnem trpljenju je postalo naše ljudstvo zrelo in je spoznalo, kdo mu je prijatelj, kdo sovražnik. Trdno smo prepričani, da se dr. Šusteršičeva špekulacija na prirojen pobožnost, kmečko samozavest in narodno zavednost širokih vrst našega naroda ne bo obnesla.

Za vse pa, ki jim je narodni blagor res pri srcu, ki nečejo, da prične razjedati frankovščina zdravo jedro našega ljudstva je z večerajšnjim dnem nastala nova velika naloga: brezobzirnega boja proti političnim načrtom moza, ki se je sedaj odkrito podal v tabor nasprotnikov našega ujedinenja in naše svobode.

O večerajšnji seji izvrševalnega odbora S. L. S. se nam poroča: Seja se je vršila le ob udeležbi ožjih Šusteršičevih somišljenikov. Državnozborni poslanci S. L. S. so bili poslali protest, Krekovi pristaši se vabijo načelnika stranke niso odzvali. Dr. Šusteršič je podal politično poročilo ter razložil vzroke svojega in Jakličevega izstopa iz Jugoslovanskega kluba. Označil je politiko kluba za napačno ter je posebno očital načelniku dr. Korošcu razne izjave, podane v imenu jugoslovanske delegacije, zlasti tudi njegov nastop pri zadnji poljski debati. Dr. Šusteršič je razlagal, da politika slovensko - hrvatsko - srbskega ujedinenja ne more biti v skladu s programom stranke, ki bi morala stati na stališču združenja »slovensko-hrvatskega ljudstva«. Tudi se mu zdi napačno, da Jugoslovanski klub premalo vpoštevata dejanske razmere in razpoloženje odločilnih krogov napram jugoslovanskemu problemu. Dr. Šusteršič je zahteval, da izvrševalni odbor njegovo postopanje odobri in da naj z ozirom na dejstvo, da je večina pristašev S. L. S. z večino poslancev vred popolnoma na strani radikalne jugoslovanske politike, izjavi primerne posledice. Na to se je vršila živahna debata, v kateri so posamezni govorniki liuto napadali kranjske poslance S. L. S. ter načelnika Jugoslovanskega kluba dr. Korošca in v kateri tudi ni manjkalo jako ostrih besed na adresu ljubljanske škofa. Končno je izvrševalni odbor sklenil:

1. izstop dr. Šusteršiča in Jakliča iz Jugoslovanskega kluba se odobri;
2. Slovenska ljudska stranka se razdruži, inventar stranke se izroči načelniku dr. Šusteršiču;
3. ustanovi se nova stranka »Slovenska kmečka stranka« ki bo izdajala tudi svoje glasilo.

Kakor se v krogih Šusteršičevih somišljenikov govori, bo nova stranka iskala intimnih stikov s frankovci na Hrvatskem in skušala dobiti tudi vezi z nemškimi krščanskimi - socialnimi krogi. Kot urednik novega lista je baje določen »Slovenec« urednik Štefe.

NEZAUPNICE DRJU ŠUSTERŠIČU.

V dr. Šusteršičevem volilnem okraju (ljubljanska okolica) se od dne dne bolj širi ogorčenje proti zastopniku okraja, ki je dezertiral iz Jugoslovanskega kluba. Občini št. Vid in Borovnica ste že sklenili nezaupnico. Njima se bodo pridružile tudi še mnoge druge občine. Pa tudi po ostali Kranjski se širi gibanje, naj bi ljudstvo povsodi pokazalo, da najostreje obsoja politiko dosedanjega načelnika S. L. S. Tako je občina Dolenji Logatec sklenila poslati dr. Šusteršiču nezaupnico ter je odbila predlog, da naj bi se poslanca dr. Šusteršiča pozvalo, da zopet vstopi v Jugoslovanski klub. Naš narod dobro čuti, da so vezi med našo narodno delegacijo na Dunaju in drjem Šusteršičem za vedno pretrgane.

USTANOVITEV VSESLOVENSKE LJUDSKE STRANKE.

Te dni bi se imela izvršiti ustanovitev Vseslovenske ljudske stranke, v

kateri naj bi bili združeni pristaši deklaracijske politike, ki so bili dosedaj organizirani v Slovenski ljudski Stranki in pokrajinskih katoliških strankah. V koliko bodo večerajšnji dogodki vplivali na pripravljeno ustanovitev V. L. S., še ni jasno.

Nadškof Stadler proti deklaraciji „Jugoslov. kluba“ in za izročitev Slovencev!

Na čelu svojega glasila »Hrvat. Dnevnik« z dne 20. novembra objavlja sarajevski nadškof dr. Stadler sledečo izjavo:

I. Zahtevamo riješenje državopravnoga pitanja na jugu monarhije u hrvatskom smislu, na temelju hrvatskoga državnoga prava te uz neokrnjeno očuvanje hrvatske narodne i državne individualnosti.

II. Zahtevamo sjedinjenje onih zemalja, na koje se hrvatsko državno pravo proteže, najme Hrvatske, Slavonije, Dalmacije, Bosne i Hercegovine te hrvatske Istre u jedno politički i finansijsko autonomno, sa habsburškom monarhijom kao i cjelinom nerazdruživo spojeno državno tijelo.

III. Držimo svojom dužnošću u prvom redu obraniti svoju vlastitu, sa svojih strana teško ugroženu narodnu i državnu individualnost. Rado ćemo ipak pomoći braći Slovincima u njihovoj borbi za samoodržanje i u njihovom nastojanju i radu oko toga, da se s nama sjedine.

IV. Vidimo u jakoj habsburškoj monarhiji najbolji štiti proti svojim historičkim neprijateljima, koji lakomno pružaju ruke za hrvatskim teritorijem. Ostati ćemo kod svoje tradicionalne vjernosti vladaru i državi, ali zahtevamo, da se državopravno pitanje na jugu monarhije riješi u smislu točaka I. i II. i da država napusti kobnu politiku od zadnjih 50 godina proti Hrvatima, politiku, koja je štetna i hrvatskom narodu i državi samoj, jer mora voditi do kriza i katastrofa, kao godina 1908, 1912 i 1914.

Sarajevo, 16. studena 1917.

† Josip
nadškof vrhbosanski,

u ime svoje i u ime 51 odličnoga građana iz Sarajeva i provincije, koji ali sada iz svaštlih razloga svojih potpisa objelodaniti ne mogu.

V posebnem članku »Na obranu hrvatsva« dokazuje nadškof Stadler potrebo »samohrvatske« politike in nas Slovence slovesno izroča naši usodi. Podpirati pa nas hoče v naši borbi za »samoodržanje!« Članek objavimo jutri. V isti številki sporočata dosedanja urednika Ambrozije Benkovič in Elija Gavrič ml., da se »od danes ne smatram višje uredništva« Hrvatskog Dnevnikarja.

Divji Madžari.

Budimpešta, 21. novembra. V današnji seji ogrskega državnega zbora je interpelliral poslanec Urmanczy, kaj namerava vlada storiti, da bodo kaznovani češki protimadžarski napadi v avstrijskem drž. zboru in ali je ministrski predsednik pripravljen, izposlovati madžarskemu narodu satisfakcijo za avstrijske napade s tem, da dá izjavo Njegovega Veličanstva prečitati tudi v avstrijskem državnem zboru.

Ministrski predsednik Wekerle izjavlja, da je, kakor je že včeraj povedal, ne le pri avstrijski vladi, temveč celo pri Njegovem Veličanstvu storil primerne korake in uveljavil svoje naziranje, kar bo storil tudi v bodoče. Amnestija obsojenih čeških politikov je sicer notranje avstrijsko vprašanje, toda v svojih posledicah tangira tudi Ogrsko. Avstrijska vlada bo primerno skrbela, da amnestija ne bo imela škodljivih posledic. Slovensko vraščanje Ogrske ne interesira. Interesiralo jo pa slovenska stremiljenja, ki so naperjena proti teritorialni integriteti ogrske države. Za Ogrsko ne smejo nastati iz teh stremiljenj v praktične neugodne posledice. V tem oziru je vlada dobila odločno zagotovilo na najvišjem mestu. Zato je neotrebno, da ogrska vlada zahteva prečitane izjave Njegovega Veličanstva v avstrijskem državnem zboru. Kar se tiče ogrskih nadomestnih batalionov, priznava ministrski predsednik, da se je z njihovim premeščanjem v Avstrijo prekoračil zakon, toda šlo je za to, da se nezanesljivi elo-

menti nadomestijo z ogrskimi četami in to je tudi v ogrskem interesu.

Poslanec Sztankowanszky (Tiszova stranka) interpellira, da so češki vojniki na transportu v Simontorya počenjali »grozovitosti«. Honvedski minister baron Szurmay izjavlja, da se bo izvršila stroga preiskava. Nato je bila seja zaključena.

Zedinjenje čeških delavskih strank.

(Od našega praškega dopisnika.)

H. V Pragi, 20. novembra.

Dunajska »Slavische Korrespondenz« razglasa, da sta se po pogajanjih, ki so se vršila med poslanci Kiofačem in Stfibernym na eni strani ter Habermanom in Bechynjem na drugi strani, združile češka socialna - demokratska in narodno - socialna stranka. Ta vest sama na sebi pri nas ni nikogar iznenadila, ker je znano, da socialna - demokratska opozicija s poslancem Habermanom na čelu, ki je razmeroma slaba, išče že dalj časa pomoči in opore v tem, da se vedno bolj nagiba k češki narodno - socialni stranki. Za združenje češke socialne demokracije in narodno - socialne stranke se je večkrat že izjavilo tudi glasilo socialistične opozicije plzenjske »Nova Doba«.

Vesti iz »Slavische Korrespondenz« o naših razmerah pa ne pohajajo vedno iz čistih virov; radi tega se mi je zdelo potrebno, da se naravnost informiram pri merodajnih faktorjih. Doznan sem, da se res vrše pogajanja za fuzijo obeh delavskih strank da pa zadeva ni še tako daleč. Predvsem gre za to, da se socialno - demokratska stranka otrese kompromitiranih oseb, kakor sta dr. Smeral in dr. Soukup, da prevzame v svoje roke gospodarska podjetja, ki so se jih postalili Smeral in tovariši, kateri izvršujejo pravcato diktaturo v glavnem socialističnem glasilu, v strankini tiskarni itd. Poslanca Haberman in Prokeš sta v nedeljo, dne 18. novembra govorila na shodu v Vršovicah pri Pragi za zedinjenje ne samo omenjenih dveh strank, nego tudi za fuzijo s takozvanimi centralisti, tako, da bi češko delavstvo in vsi socialistični elementi tvorili po vojni enotno fronto proti kapitalu.

Kolikor poznam razmere, je to popolnega zedinjenja vseh čeških delavskih in socialističnih strank še daleč. Glavna ovira niso razlike v programih, temveč nasprotstva med osebami. Delavstvo je že davno od izbruh vojne sem enotno in solidarno ter stoji v eni vrsti s češko inteligenco. Toda voditelji delajo težkoče. In predvsem bi bilo vladi silno malo simpatično, ako bi 60 odstotkov češkega naroda bilo združenih v eno močno socialistično stranko, na katero bi ne imela vlada nobenega vpliva, kakor je to bilo dosedaj s pomočjo mešetarja Smerala.

Za češke napredne meščanske stranke, ki se zbira sedaj okrog »Narodnih Listov«, pomenja bližajoče se združenje delavstva in združenje kmetijskega prebivalstva, ki je že dolgo organizirano v močni agrarni stranki, resen opomin, da se tudi one konsolidirajo in zedinijo. Tudi pri naprednih strankah tvori glavno zapreko združenja čiščenje njihovih vrst od pokvarjenih elementov. Res je tudi, da so n. pr. v realistični stranki dve struji, ena, ki nagiba k mladočehom in je izrecno buržoazna, druga, ki inklinira k socializmu in je tudi posredovala ter izdatno pomagala pri konsolidaciji in zedinjevanju delavskih strank. Realistična stranka smatra danes kot svojo glavno vlogo, da drži ravnotežje med liberalnimi in socialističnimi strankami, dokler se ne organizira enotna delavska stranka in ne postanejo češke politične razmere enostavnejše in manj zamotane.

Začetkom decembra prične izdajati socialno - demokratska opozicija (posl. Haberman in tovariši) poseben tednik »Socialističké Listy«, pri katerem bodo sodelovali tudi narodni socialci. Tu se po prvič trajo uveljavljala delavska solidarnost. Dosedanje politično glasilo narodnih socialistov »Česka Demokracie« ne bo več izhajala. Vlada noče preklicati prepovedi tega lista, pa tudi ne dovoliti izdajanje drugega pod vodstvom istih urednikov. Narodni socialisti so danes brez političnega glasila in imajo le strokovne organe, ki se ne pečajo s političnimi zadevami.

Uspeh med Brento in Piavo.

NASE URADNO POROČILO.

Dunaj, 22. novembra. (Kor. urad.) Italijansko bojišče. Zapadno od gore Meletta smo s protisunkom zavrnili italijanske napade. Med Brento in Piavo so zajurili cesarski lovci prvega polka in Württembergski goro Fontana Secca in goro Spinuccia. Na Fontani Secci smo vjeli 200 alpincev. Na vzhodu in Albaniji ničesar novega. — Šef gen. štaba.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berolin, 22. novembra. (Kor. urad.) Italijanska fronta. Tirolski cesarski lovci in Württembergške čete so zajurili med Brento in Piavo vrh gore Fontane Secce in goro Spinuccia. — v. Ludendorff.

Italijansko bojišče. »Corriere della sera« govori o odločilni bitki, ki se ima izvršiti v gorovju med Tirolsko in Piavo, in sicer je pričakovati to bitko neposredno. Ako se posreči četam centralnih držav, da napravijo vrzel v pozicijo med Brento in Piavo, bodo posledice za italijansko armado nepregledne. »Secolo« poroča iz glavnega štana, da nemške in avstro-ogrške baterije streljajo na zaledne zvezne poti in slabijo tako italijanski odbor uspešno. Ogenj traja noč in dan. V Rimu presojajo položaj za veletkritičen in sklepajo, da pohoda čet centralnih držav ne bo mogoče ustaviti navzile ogromnim pripravam italijanske armade in pomočnim ententnim četam. Po zadnjem poročilu iz Italije se more reči, da je na italijanski fronti vsled močnih napredkov Krausove armadne skupine na gorskem odseku med Piavo in Brento splošni položaj dozoril za nove odločitve.

Italijani ne ostanejo ob Piavi. S švicarske meje poročajo: Iz novjših poročil italijanskih vojaških kritikov sledi, da italijanska armada poveljstvo ne namerava držati ozemlja ob Piavi. Boji ob Piavi omogočijo priprave za pravo obrambno črto, ki se nahaja brez dvoma ob Adizi.

Deset francosko-angelskih divizij na italijanskem bojišču. »Bernar Bunde« poroča, da v Italijo došle francosko-angelske čete se cenijo na 10 divizij. Vse italijanske železniške črte so podvržene francosko-angelski vojaški upravi.

Benetke. Iz Rima poročajo tesniski listi, da je papež baje predložil italijanski vladi predlog Avstro-Ogrske, da naj se Benetke proglašajo za nevtralnno mesto in se izročijo časno varstvo mesta patrijarhu. Italijanska vlada pa da še ni rešila predloga.

Protiofenziva v Trentinu? »Echo de Paris« poroča, da prijavljajo Italijani v zvezi z alpiranci za mogočimi obrambnimi pozicijami v Trentinu protiofenzivo.

Pogrešata se že nekaj dni sin ministra Nititija, ki se je boril pri mostu ob Pasinju, in sin ministra Ciuffellija, ki je letalski stotnik.

Zadnji italijanski vpoklici. Italija se obupno trudi, da bi nadomestila one stotisoče vojakov, katere je izgubila tekom naše ofenzive. Sedaj kliče pod orožje vse, ki so bili potrjeni pri zadnjih naborih, pa tudi iz posebnih virov zavrnjene iz letnikov 1874. do 1899. na novo prebranje. Na novo morajo priti na prebranje tudi taki, ki so bili načeloma izključeni pri naborih, in vsi zavrnjeni, ki se nahajajo v inozemstvu.

Gabriele d'Annunzio vjet? »Figaro« poroča iz Rima, da pogrešajo Gabrijela d'Annunzia že več dni. Slutijo, da bi bil vjet.

Z italijanske strani se dementira francoska vest, da je bil d'Annunzio vjet. Zadnja črta italijanske gorske obrambe. »Frankfurter Zeitung« poroča: Po nekem italijanskem opisu gre sedaj italijanska obramba črta s hriba Sisemona (naslednja visoka planota) do hriba Grappe ob Piavi, to sta dve izredno močni vršinski poziciji, ki sta pa tudi zadnji, predno prične ravnina. Treviž je pa tudi že izprazen.

Dve višji poveljstvi italijanskega armadnega vodstva. Iz Rima: Vojni minister je dogovoril s vrhovnim armadnim vodstvom razdelitev istega v dve višji poveljstvi. Eno bo kraljevo lahko premakljivo in v kolikor mogoče bližnji zvezi z operirajočimi četami. Drugo se bo bavilo z zaledni zoni z vojaškimi funkcijami, ki so z operacijami le indirektno zvezane. Kdo zasede mesti višjih poveljstev in katero je določeno za Diaz, se še ne poroča.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

22. novembra. Včeraj je prišel sovrtažnik med Brento in Piavo več napadov. Bil je kravato odbit z golim orožjem pri zaporu San Marino, kjer je pustil v naši roki nekaj vjetnikov in strojnih pušk. Zavrnjen je bil tudi na hribu Pertici, kjer je trikrat zameril svoj napad. Na hribu Monferoni je gladijo zadrl na artiljerijski ogenj. Sovražnik je zasedel na hribu Fontana Secca nekaj posameznih točk naše izpostavljenosti. Prve ure preteklo noči so sovrtažne mase na asijski visoki planoti luto napadle naše pozicije na Caseri Meletti d'Avanti, ali naše čete so jih pogonale nazaj z junaškim takojšnjim protinapadom.

Japonska pomoč ententi.

Bern, 22. novembra. (Koresp. urad.) »Daily Mail« javlja iz Tokija: Japonski zunanji minister je imel avdienco pri cesarju, ki se je tikala pomožne števila japonskih zastopnikov na pariški konferenci. Pričakuje se, da bo pariška konferenca razpravljala o vojaški pomoči Japonske in da bo japonska vlada morda svoje dosedanje stališče spremenila.

Pred Jeruzalemom.

London, 21. novembra. Severno od Jafe nobene izpremenbe položaja. Dne 19. novembra so infanterijske čete teritorialne armade z bajonetni zavzele Karjet et Enab (5 milj zapadno od Jeruzalema). Ob enem so škotske čete zavzele Beit Likijo, 5 milj bolj proti severozapadu. Včeraj so bile naše čete na konjih 4 milje zapadno od ceste Bireh - Jeruzalem - Shechem v stiku s sovražnikom.

Krvava bitka na zapadu.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berolin, 22. novembra. (Kor. urad.) Zapadno bojišče. Skupina gim. Rupprehta. Na Flandrskem se je omejeval artiljerijski boj na moteti ogenj, ki je šele zvečer pridobil med Poelcappelom in Passendaelom na sili. Zavrnili smo sunke angleških odredkov severno od Lensa in južno od Scarpe. Močnemu stopnjevanju ognja včeraj zjutraj pri Riencourtu so sledili samo slabotnejši angleški napadi, ki so se zlomili v našem ognju. Bitka južno-zapadno od Cambraia traja. Sovražnik je skušal doseči prebitje fronte, katerega ni mogel doseči prvi dan napada; s tem, da je poslal v ogenj številne oklopne avtomobile in številno pehoto ter poglaval v boj svojo konjenico. Ni se mu posrečilo. Pač je pridobil malo tal preko naših prvih črt, večjih uspehov pa ni mogel doseči. Zveze, ki so jih naša artiljerija in naše strojne puške uspešno prijele ter močno razredile, je zadel protisunek naše hrabre infanterije na zapadnem bregu Schelde ter vrgel sovrtažnika nazaj na Anneux in na Fontaine na vzhodnem bregu in v njegove izhodne pozicije južno od Rumillyja. Pred našimi črtami in za njimi leže po celotni bojišču razbiti oklopni vozovi. Tudi naši letalci in avtomobilski topovi so se udeležili razdiranja sovražnih oklopnih avtomobilov. Ko se je stenovalo, je bojno delovanje na bojišču popustilo. Južno od Vendhulla sovražnik svojih napadov ni obnovil. Močan francoski oddelek je vdril na jažni fronti pri St. Quentinu v našo prvo črto. V protisunku smo ga vrgli zopet ven. — Skupina nemškega prestolonaslednika. V zvezi z angleškim napadom so pričeli tudi Francozi med Craonnom in Berry an Bacom z močnimi sunki proti našim pozicijam. Silno streljanje, ki je trajalo od ranega jutra z majhnim presledkom ves dan, se je vršilo pred napadom. Severozapadno od La Ville aux Bois je ostalo gnezdo Francozov, v drugih odsekih smo vrgli sovražnika nazaj z ognjem in tam, kjer je bil vdril, v bližinskem boju. Lasna podvzeta so imela uspeh ter so nam prinesla vjete. Poročnik Böhm je zbil sovražnega letalca ter dosegel svojo 22. zmago v zraku.

Vzhodno bojišče in makedonska fronta. Ničesar posebnega. Poročnik Eschwege je zbil sovražni privezni balon ter dosegel s tem svojo 20. zmago v zraku. — v. Ludendorff.

NEMSKO VEČERNO POROČILO.

Berolin, 22. novembra. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča-zvečer: Jugozapadno Cambraia so se izjalovili novi, po močnem ognju pridrveli angleški napadi.

Na vzhodu nič posebnega. Iz Italije doslej nič novega.

Angleško-francoska ofenziva je v polnem teku ter je pričakovati sedaj na prvi fronti najtežjih bojev. Ta ofenziva nima samo namena razbremeniti Italijo, kar je gotovo prva njena naloga, marveč namerava odvrniti možnost druge ofenzive, ki bi morala našla ententne čete še premalo pripravljene, in naj odvrne pozornost tudi od drugih dogodkov. Do sedaj je imela ofenziva ta uspeh, da je vpognila nemško fronto v odseku pri Cambraju za 8 do 10 km.

Amerika v vojni.

Amerika proti Rusiji.

London, 21. novembra. (Kor. ur.) »Central News« poroča iz Washingtona: Vlada je proglasila vse vojne pogodbe z Rusijo za tako dolgo uničene, dokler Rusija ne bo imela pravilne vlade.

Lloyd George in Amerika.

London, 21. novembra. (Kor. urad.) Danes se je vršila v stanovanju ministrskega predsednika konferenca med vojnim kabinetom, šefi poglavitno udeleženi vojni departamentov in člani ameriške specialne misije. Lloyd George je izjavil, da gre za to, da se dožene, kako bo mogoče Zedinjene države najbolj uspešno skupaj z drugimi zaveznički delovati. Dve vprašanji sta največje važnosti: Čete na fronti in plovstveno vprašanje. Rad bi vedel, kdaj bo prvi milijon mož iz Zedinj. držav zbran na Francoskem. Oglajanje pozicije zaveznikov je odvračeno popolnoma od tega, kdaj bo izveden gradbeni program 6 milijonov ton ladij, ki je bil objavljen za leto 1916. Glede prehrane je izjavil, da se bo treba prebivalstvu Anglije omejiti, deloma da pomagajo zaveznikom, deloma da prihranijo ladijske prostore za prevažanje moštva in municije. V svojem odgovoru je izjavil admiral Benson, da so Zedinjene države z dušo in telesom pri vojni. One ne bodo štedile niti svojih virov, niti mož, ladij niti dela, da dosežejo zmago. Konferenca se je nato bavila s tekočimi vprašanji.

Amerika in ententni vrhovni vojni svet.

London, 20. novembra. (Kor. urad.) Uradno se poroča, da je polkovnik House vstopil v vrhovni ententni vojni svet. General Ellis bo zastopal Zedinjene države v vojnem svetu kot vojaški posvetovalca.

Izoliranje Nemčije.

Amsterdam, 22. novembra. Zavezniška konferenca v Parizu se bo te dni sestala. V prvi vrsti se namerava na predlog Amerike skleniti popolno izoliranje Nemčije. Ameriška vlada namerava dobavljati nevtalce, ki so sosedni Nemčije, samo toliko, kakor rabijo sami. Ti pa se morajo za-

vezati, da pretrgajo vse trgovske stike s Nemčijo.

Proti Nemcem v Ameriki.

New York, 21. novembra. (Kor. urad.) V Hobokenu je bilo baje aretiranih nad 2000 Nemcev.

Carjevo imetje v Ameriki.

New York, 20. novembra. Državno sodišče je sponlo imetje bivšega carja v vrednosti 2.500.000 dolarjev. Zgodilo se je to vsled tožbe neke transportne družbe, ki je storila carja odgovornega za naročila njegove vlade.

Azori.

Madrid, 20. novembra. Portugalsko poslaništvo izjavlja, da je vest, da bi bile Zedinjene države prevzele vojaško obrambo Azorov in priče v Punti del Gadi s utrujenimi deli, neresnična. Med Portugalsko, Zedinjenimi državami in entento vlada popolna skupnost v delovanju, tako da služijo Azori, kakor vse druge točke na portugalskem ozemlju, Zedinjenim državam kot oporišče za nastop proti sovražniku.

Zidovska država.

»Vossische Zeitung« poroča iz Haaga: V londonskih političnih krogih se zatrjuje, da so pogajanja za ustanovitev židovske države v Palestini končana. Amerika je dala v to svrhu na razpolago ogromna sredstva. Ameriški pooblaščenec z dalekosežnimi navodili so na poti v Petrograd in London, da se izvrši ustanovitev.

Državljanska vojna na Ruskem.

BOLJŠEVIKI PONUJAJO PREMIRJE.

London, 22. novembra. (Kor. ur.) Reuter. Ruska brezzična brzjavka poroča, da je boljševiška vlada naročila vrhovnemu poveljniku, da naj stopi pred sovražne poveljnike s ponudbo premirja, da se prične mirovna pogajanja.

Kodanj, 22. novembra. »National Tid.« si da z dne 20. novembra zvečer brzjaviti iz Berlina, da je dospelo indirektno potom tja poročilo, da je ruska vlada uradno izjavila, da se ne smatra več v vrstah zaveznikov.

Z Dunaja pa poročajo z včerajšnjim dnem, da niti avstro-ogrski, niti nemški vrhovni poveljniki nista do sedaj prejela nobene ponudbe za premirje. Če pa se bo to zgodilo, bodo avstro-ogrski in nemški voditelji gotovo sprejeli tak predlog v duhu miru in spravljivosti. Ni se bati, če se bo nudila realna podlaga, da bi ne prišlo do pogajanj, ali pa, da bi se pogajanjem stavile ovire. Vest se zdi verjetna, ker so po vseh poročilih boljševiki ojačili svojo moč in ker tvori dosega miru prvo točko v njih programu.

Berolin, 20. novembra. Glasom poročila iz Petrograda se zatrjuje, da je nemška vlada na izjavo delavskega in vojaškega sovjeta glede mirovnega predloga odgovorila, da se more pogajati le, če se obnovi monarhija, ali pa sestopi v življenje ustavodajni zbor.

Nasproti temu se z nemške strani zatrjuje, da so merodajni nemški krogi z interesom sprejeli mirovni predlog boljševikov, da pa ne morejo odgovoriti, ker ne vedo, kako velika je oblast boljševikov in ali imajo v resnici za seboj ruski narod. Šele če se to izkaže, je mogoče se pogajati.

DIKTATURA BOLJŠEVIKOV.

Amsterdam, 22. novembra. Socijalisti presojajo položaj v Petrogradu zelo pessimistično. Boje se boljševikov in diktature ter so pripravljene, združiti se z delom boljševikov proti vsaki diktaturi. Ljeningovo glasilo poroča, da so odkrili dalekosežno zaroto proti blagovrtiteljnemu odseku. Maksimalisti trde, da bi imeli povoda za nasilja, da je v zaroto zapletena soproga Kerjenskega in da so ententni diplomati vedeli za zaroto. Zaradi stavk v državi in občinski službi je izdal revolucionarni vojaški odsek oklic, v katerem svari imovite kroge, da naj se ne igrajo z ognjem. V prvi vrsti bi oni trpeli pod lakoto. Odtegnila bi se jim pravica, dobivati živila in njih zaloge bi jim zaplenili. Poveljnik Moskve je — navaden prostak.

Stockholm, 22. novembra. (Kor. ur.) »Swenska Telegram Byran« brzjavlja: Zurnalistično zastopstvo inozemske delegacije boljševikov na meji poroča, da je vse mirno in da vlada v Petrogradu izvrsten red. Kerjenskega čete da so se po dolgem odporu pridružile ljudstvu ter se podvrgele naredbam narodnih komisarijatov. Revolucionarni garniziji v Moskvi na pomoč poslane čete se vračajo v Petrograd. V Moskvi je revolucionarje brezpozorno zmagala. Proti Kaljedinu koraka 150.000 vojakov. Pa tudi za njegovim hrbtom se nahajajo močni oddelki, tako da so dani predpogoji za uspešna pogajanja s Kaljedinom. Boljševiški komisar v Torneji sporoča, da bo do obnove redne zveze s Petrogradom oficijelna petrogradska poročila izdajalo inozemsko zastopstvo boljševikov čez Haparande.

Amsterdam, 22. novembra. »Times« poroča: Iz Petrograda 19. t. m.: Vojvoda Leuchtenberg je bil aretiran. Mestna uprava petrogradska je dobila od 12. armadne sboza na fronti brzjavko, da ta armadni zbor lakote umira.

London, 22. novembra. (Kor. urad.) Reuter javlja iz Petrograda: Maksimalistična »Pravda« sporoča, da je prišlo blizu Viborga do boja med rdečo in belo gardo. Železniška proga je pretrgana.

Anarhija tudi na Finskem.

Stockholm, 21. novembra. Splošna stavka na Finskem je končana. Delavci na sovrtnem Finskem pa se hranijo vrati se

na delo ter sahtevajo za to ustmenega, in ne brzjavljnega ukaza. V Helsinkforsu vlada popolna anarhija. Socijalisti imajo vedno v novem delnem zboru, kar so se agrarci udali.

Kodanj, 21. novembra. »Berlingske Tidende« poročajo iz Haparande: Kakor se zatrjuje iz zanesljivih virov, je pričakovati med socijalističnimi in meščanskimi strankami sporazuma, ki je naperjen proti ruskim vojakom na Finskem. Veliki knez Pavel Aleksandrovič je bil aretiran.

Poljaki v Rusiji.

Stockholm, 21. novembra. Petrogradski poljski odsek je prevzel funkcije eksteritorialne poljske državne oblasti.

Kmetje proti maksimalistom.

Iz petrogradskih poročil je razvideti, da so se vse socijalistične stranke, ki so se izrekle proti podvzetju boljševikov, strnile v blagovrtiteljni odsek, katerega so se posebno udeležili sovjet kmečkega kongresa in njega predsednik, bivši minister Akentijev. Odklanjajoče stališče kmetov napram puči ljeninistov je bilo sklenjeno že pred državnim preratom. V seji, določeni posebno temu vprašanju, so se izrekli vsi člani kmečkega sovjeta soglasno proti nastru boljševikov ter izdali neposredno pred pučem boljševikov apel na prebivalstvo, v katerem pravijo med drugim: »Bratje, tovariši, delavci in vojski! V imenu mnogo milijonov delajočega ruskega naroda vas pozivljamo, da se ne ndaste lahkomišelnosti in zločinski provokaciji, ki more služiti samo sovražnikom delajočega ljudstva in zunanji sovražnikom. Pozivljamo vas, da ne prične te s bratomornim bojem, da ne prelivate nedolžne krvi, da hranite svoje sile za boj z zunanjim sovražnikom in da prepuščate vprašanje državne oblasti v rešitev ustavodajnemu zboru. Mislite na odgovornost pred domovino, pred delajočim ljudstvom in pred svojo vestjo! Poleg petrogradske centralne kmečkih sovjetov so sklenili tudi številni kmečki sovjeti v provinci podobne pozive, v katerih kar najostreje obsojajo akcije boljševikov. Take resolucije so sprejeli med drugim v Odesi, Pskovu, Saratovu in drugod, in v številnih mestih so se kmetom pridružili tudi delavski in vojaški sovjeti.

Clemenceau o maksimalistih.

Novi francoski ministrski predsednik Clemenceau je šel 13. t. m. v svojem listu »L'Homme Enchaîné« napadel maksimaliste, ki so vendar enkrat potegnili krinko z obraza in pokazali, da hočejo le nemški mir, ki pusti Alzacijo in Lotarinško pod nemškim igom ter bi ententi integral srednjemorske posesti in severno Afriko. O takih nizkotnih fantazijah se sploh ne da nadalje govoriti. Veseliti pa se je, da je zahrbni pacifizem vendar enkrat razkrinkan. Wolffov urad ni zaman namigaval, da je mogoče še ena stockholmska konferenca. Entento hočejo zapeljati, da bi pripustila, da se na mednarodni konferenci s strani zastopnikov brez vsake avtoritete razmotriva vojna in mirovna vprašanja. S tem hočejo nadomestiti vlade z ludačicami in špijoni Nemčije. Nemčiji se mudi, da sklene nemški mir, predno nastopi ameriška vojska. Zato se mora vojna naloga za entento sedaj glasi, da najprej drži določeno fronto, da povsod strogo pazi in si povsod zajamči ugodnosti za ofenzivo tako dolgo, da stopi Amerika na pozorišče.

Japonska in Rusija.

Zeneva, 20. novembra. »Matine« poroča iz New Yorka, da je japonska vlada pripravljena dobaviti Rusiji železniške vozove in municijo, kakor hitro se bo tam vlada utrdila. Japonska skoz in skoz respektira pravico Rusije, da si sama izbere svojo vlado, ta pa mora respektirati prejšnje pogodbe, sicer je Japonska ne prizna.

General Brusilov ranjen.

Stockholm, 21. novembra. Brusilov je bil ranjen na nogi od drobec granate.

Persekucije slovenskih čitank.

Poslanci dr. Korošec, dr. Ravnikar, prof. Jarc, dr. Pogačnik in tovariši so vložili dne 21. novembra na celokupno ministrstvo interpelacijo radi prepovedi rabe slovenskih čitank na srednjih šolah, o kateri je svoj čas »Slovenski Narod« obširno poročal.

Začetkom leta 1915 je pričela gonja proti Sketovim, oziroma Sket - Westrovim slovenskim čitankam, ki so bile dotlej desetletja v rabi na naših srednjih šolah. Prišel je to gonjo neki »Arbeitsausschuss der deutschen Hochschulgengen in Graz«: šla je preko zloglasnega ptujskega župana Ornika ter našla svoje zavetišče v referentu za kranjski deželni šolski svet, dvornem svetniku vitezu Kalteneggerju ter nemškemu deželnemu šolskem nadzorniku za Kranjsko Belarju. Na podlagi nekega naznanila, ki graja več beril v navedenih čitankah kot ne, oziroma manipulirajočih, ki se obrača proti prevrženemu poudarku »slovenstva« in »slovanstva« v teh berilih, je deželni šolski svet kranjski po inicijativi omenjenih dveh gospodov prepovedal nadaljnjo rabo čitank na utraktivnih srednjih šolah. Ta zaznamek, ki sta mu omenjena gosпода prejela tudi avtorja, se glasi v izvirniku tako: »Ad Zl. 43 L. Sch. R. Pr. Beilage A. Verzeichnis der zu bemängelnden Stellen in der Slovenska čitanka za V. in VI. razred srednjih šol III. verbesserte Auflage. Klagenfurt 1903. (Neueste Auflage).«

Nato sledi seznam beril, v katerih se označa vsebina teh beril kot »Übertriebene Phrasen, großer Eigendünkel, Aufreizende Behauptung (Največ sveta otrokom sliši slave), großer Eigendünkel (sorodnost v duševnem razvoju slovenskih in grškega naroda), Große Selbstverherrlichung und Selbstüberschätzung der Slovenen (Kosokljiva »Vojaška«), Überhebung (Parapato »Narodna bramba«) itd., itd.

Iz ocene, kakor nam jo prinaša ravnokar citirani zaznamek o posameznih berilih, je spoznati največjo animoznost, če ne sovražnosti proti slovenskemu življu. Slovenec se ne sme ponašati s svojimi prednostmi, ne sme poudariti svojega sorodstva z ostalimi slovenskimi narodi, ne sme hvaliti svoje lepe narodne pesmi, ne sme povzdigovati svojih uspehov v zgodovini narodov, ne sme blagovati svoje rodne zemlje, ne sme ugotavljati svojega udejstvovanja v zgodovini avstro-ogrške monarhije, — sploh on ne sme biti Slovenec, ampak kvečjemu brezbarven državljani avstrijski. Temu brezmiselnemu in skozkrozno nepedagogičnemu stališču sledi alica prepoved deželnega šolskega sveta

— brez pomisleka in brez preudarka. Vodi jo, kakor rečeno, očitno komaj zaslejen trenutek, nastopiti proti narodu slovenskemu kot takemu.

Kranjski deželni šolski svet je v seji dne 1. julija 1915 izmed sebe volil odsek, ki je dobil nalogo, da odda svoje mnenje o prepovedi, oziroma o razlogih, ki so vedli do prepovedi. (Sledi elaborat, obsegajoč okrog 70 strani.)

Interpelacija končuje.

Podpisani poslanci prej ko slej stojimo na stališču, da je bila prepoved rabe čitank nepotrebnna in neutemeljena, da ta prepoved ni zasledovala drugega namena, kakor oblatiti ves narod slovenski, češ, da črpa svoja ne-ali baje manjpriljočnna čustva že v šoli. Ta svoj namen pa skuša s svojo motivacijo doseči s tem, da podtika posameznim berilom tendenco, kakršne nimajo, ali pa ugotavlja kot greh in kot nedopustno učno tvarino, kar že po glavnih načelih, po katerih naj bodo sestavljene slovenske čitanke, ne more biti nedovoljeno.

Spričo temu si usojajo podpisani poslanci vprašati visoko celokupno ministrstvo:

1. Je - li pripravljeno, poučiti se o zadevi?
2. Je - li pripravljeno, povzročitelje omenjene neosnovane prepovedi staviti na odgovor ter s tem dati zadoščenje upravičeno žaljeni slovenski javnosti?
3. Je - li pripravljeno, povzročiti, da pridejo Sketove, oziroma Sket - Westrove slovenske čitanke zopet in to nemudoma v neomejeno rabo na naših srednjih šolah?

Na Dunaju, dne 20. novembra 1917.

Podpisani so vsi poslanci Jugoslovanskega kluba.

Odposlanstvo uradništva Južne železnice v »Jugoslovanskem klubu«.

Z Dunaja nam poročajo: To dni se je zgledala v J. k. deputacija uradništva Južne železnice. V konferenci, ki sta se je poleg klubovega načelnika dr. Korošca udeležila poslanca dr. Ravnikar in dr. Rybář, se je ugotovilo, da uprava Južne železnice ne kaže niti najmanjše volje, da bi upoštevala že znane pritožbe in težnje. Spomenica, ki je bila nedavno temu predložena upravi, žel. ministru in vojnemu ministru in ki obsega predvsem pritožbe glede iz političnih ozirov preganjanega žel. osebja, ne kaže še najmanjšega uspeha. Naši železničarji so še vedno v prognanstvu ter se ne smejo vrniti domov, niti na dopuste jih ne puste. Dočim pošiljajo v naše kraje ljudi, ki ne razumejo jezika občinstva in prebivalstva. Da, uprava Južne železnice je šla tako daleč, da je, vzlic temu, da potrebuje, krvavo potrebuje ljudi, glede mnogih naših uradnikov izjavila, da jej niso neobhodno potrebni ter je pustila, da so morali odriniti v vojake. Najenostavnejša pravilnost zahteva, da za Južna železnica krivično preganjanim železničarjem popolno zadoščenje. Pri konferenci navzloj poslanci so objubili, da bodo, kakor doslej tudi v prihodnje z vso energijo podpirali navedene težnje. Saj tvorijo te težnje eno izmed onih pritožnih točk, zaradi katerih se Jugoslovanski klub v najstrožji opoziciji proti vladi.

Politične vesti.

— Za deklaracijo. Iz Borovnice nam pišejo: Glede na deklaracijo Jugoslovanskega kluba z dne 30. maja 1917, je občinski odbor v Borovnici izrekel v svoji seji sledeče: S svojo deklaracijo od 30. maja 1917 so nam naši državni poslanci govorili prav iz srca. Zato jim izrekamo svojo posebno zahvalo in zaupanje ter jih prosimo, da neomajno vztrajajo na tej poti dokler ne bo naš rod na svoji zemlji svoj gospod. — Za dr. Krekovo ustanovo je daroval občinski odbor 400 K. — Zupanstvo občine Borovnice, dne 18. novembra 1917. — Anton Cerk, župan.

— Poslanec dr. Korošec o lakoti v Bosni. V svojem govoru dne 21. novembra je povedal poslanec dr. Korošec v državnem zboru sledeče: Dobivamo pisma in telegrame iz Bosne, kjer je prehrana še mnogo slabša, kakor v Avstriji, in sicer zato, ker tudi tam stoji na čelu vojaški gospod, ki se na gospodarstvo nič ne razume (Medklici). V Bosni celo leto traja lakota, letos 7 mesecev ni bilo kaplje dežja, nimajo ne sočivja, ne krompirja; prva žetev je bila silno slaba in Bosna in Hercegovina stojita že sedaj pred lakoto. G. Sarkotić je bil sicer tukaj in je opozarjal na to. Nima pa dovolj energije, da bi ukrenil potrebne korake za hitro pomoč. Bojimo se, da se bo Bosni tako godilo, kakor lani v Novopazarskem Sandžaku. Tam je lani — tudi tam stoji general na čelu prehrane, tudi tam se prehranjuje vojaštvo — 1600 ljudi umrlo za lakoto. (Ogorčenje. Cujte, cujte!) Sicer ne moremo natančno vedeti, pač pa žalibog moramo sklepati, da letos ne bo umrlo le 1600 ljudi za lakoto, ampak jih bo umiralo na tisoče in tisoče, če deželi ne pride kmalu pomoč. — s tem končam.

— Zasedanje delegacij bo trajalo, kakor poročajo z Dunaja, le 14 dni.

— Politična posvetovanja pri grofu Czerninu. Z Dunaja poročajo 22. novembra: Danes se je vršila konferenca poljskih članov delegacije z zunanjim ministrom grofom Czerninom. Podobne konference se naj vršijo tudi z ostalimi delegati.

— Odstop grofa Polzerja. Ravnatelj cesarske pisarne dr. Artur grof Polzer je ponudil cesarju iz zdravstvenih razlogov svojo dem

ščanskih šolah namesto francošine madžarsko za obilgaten učni predmet.

== Narodnostni problem na mirovnem sestanku v Bernu. Bern, 21. novembra. (Kor. urad.) Sestanek parlamentarcev in učenjakov za proučevanje vprašanja trajnega mira je otvoril v ponedeljek nacionalni svetnik Scherer. Nato se je pričelo posvetovanje o raznih postulatih haškega minimalnega programa: o ustvaritvi mednarodne, povsem neodvisne brzojavne agenture in odpravi vojne prava kot dela mednarodnega prava. Na dnevnem redu v tork je bil narodnostni problem. Soglasno se je posebno odobraval misel za mednarodne pogodbe, ki imajo varovati pravice narodnih manjšin, kakor tudi avstrijska iniciativa za ureditev narodnostnega varstva na podlagi paritetnega principa in nacionalnega katastra. Z raznih strani se je izrekla želja, da se dopolni varstvo manjšin s tožbeno pravico pred mednarodnim sodnim dvorom. Obsojati je nasilne odstopitve ozemlja. Pri eventualnem sporazumu dotičnih vlad o odstopitvi ozemlja je upoštevati voljo prebivalstva na ozemlju, katero se ima odstopiti, karkoli mogoče.

== Bolgarski kralj na Dunaju. Bolgarski kralj Ferdinand se mudi te dni na Dunaju ter je v sredo posetil cesarja in razne člane vladarske hiše.

== Poljski kabinet. Iz Lvova poročajo, da se bo te dni sestavil poljski kabinet. Ministrstvo bo takoj, ko bo nastopilo, zahtevalo, da preneha razdelitev Poljske v dve upravni skupini.

== Vest iz Rusije. Z Dunaja nam poročajo dopisnik: Že več dni ni pravih vesti iz Rusije. Vse, kar prihaja semkaj, je iz nezanesljivih kovačnic v Stockholmu. Potniki iz Rusije, ki so dospeli do Haparande, pripovedujejo, kar so izvedeli od neznanih oseb pred odhodom: v Haparandi je povedal natak Peter vse to tovarišu Pavlu, in ko je ta imel prosti čas, je šel v kovačnico za ruske častniške rance, kjer je za dobro plačo povedal, kaj je izvedel od tovariša Petra. In nato služijo brzojavne agenture na tisoče kron za taka senzacionalna vesti iz Rusije.

Tako smo torej danes izvedeli, da so boljševiki gospodari položaja, ali druga vest kot pravi, da je Petrograda, tretja vest omenja to že na en del Petrograda. Kerjenskij je pobegnil, Kerjenskij se je usmrtil, Kerjenskij je izvršil »harikiri«, ker je obupal nad položajem, — ali druge vesti govore, da je gospodar položaja v Moskvi, Kijevu, Nijem Novgorodu in celi Rusiji, razun Petrograda. Da, po najnovejši vesti se pogaja za sestavo koncentracijske vlade vseh socialističnih struj. Čudno pa je, da vse te vesti ne vedo nič pozitivnega povedati o Ljenu. Kako si vesti v eni in isti sapi nasprotujejo, je dokaz v poročilu o izjavi ruskega legatskega tajnika barona Vjetka, ki je v Kopenhagenu pravil: Dežela naša je strta, podobna možu, ki je bolan na duši in telesu. Prišli smo do odločilnega trenutka, do edinstvene želje po miru za vsako ceno. Ali takoj pravi: Toda Rusija ne pusti na cedilu svojih zavzeznikov. Dobre sile naroda pridejo zopet do veljave. Vojaka ni uničena kljub vsemu temu, kar se je godilo ... Kaldjed in ustavil dovoz živin v Petrograd: na eni sami postaji je pridržal kar 200 vagonov. Hoče izstradati boljševike, ki tam gospodarijo. V Petrogradu vlada zopet popoln mir itd., itd. Najzanesljivejša jedro ruske vojske so — kakor trde ukrajinska poročila — Ukrajinci; teh je okroglo 3 milijone in ne trbojijo v boljševiške rogove. Poleg teh pa ustanavlja Ukrajinska Narodna Rada svojo posebno vojsko, ki bi imela nalogo, varovati domačo zemljo pred ropanjem raznih ruskih čet ... Tukajšnja U. P. Z. je pojasnila po vesteh, došlih iz Kijeva, da Ukrajinci so in ostanejo zvesti svojim ciljem: samostalne ljudovlade v zvezi s federativno rusko republikansko državo. »Reichsposti« ta izjava ni povzela in že jej njena denucijska antika ne da pokoja. Vest iz Rusije je treba vsekar sprejemati z veliko hladnokrvnostjo in nezaupnostjo.

== Angleška volilna reforma. Rotterdam, 21. novembra. (Kor. u.) Iz Londona: Poslanska zbornica je glede volilne reforme sklenila: 1. Za volitev v krajevne zastope dobi sproga vsakega moža, ki je upravičen voliti v krajevni zastop, en glas, če živi z njim v isti hiši in je najmanj 30 let stara. 2. Za poslansko zbornico dobi volilno pravico vsi vojaki in mornarji, ki so služili v vsi vojni, če so najmanj 19 let stari. Poleg tega se priznava ženam občinska volilna pravica.

Mariborsko pismo.

(Od našega dopisnika.)

V Mariboru, 19. novembra.

Se enkrat slovenski lepaki. Tudi to ni prav našim Nemcem, da je vojnopreskrbovalni urad poslal ljubljanskemu magistratu slovenske lepake, češ, za ljubljanske Nemce mora vojno ministrstvo in vojnopreskrbovalni urad poskrbeti nemške lepake. V »Marburger Zeitung« od 26. novembra čitamo nadalje, da so ljubljanski Nemci nabrali pri zbirki za vzdrževanje vojaških grobov večino prispevkov od nabranih 10.026 K; le 3561 K 79 vin so darovali Slovenci, vse drugo Nemci. Ne gre nam za prekanje, le pri bitki hočemo, kako pravičilo so Nemci: kar ne sme dobiti Slovenec v Mariboru, to mora dobiti Nemec v Ljubljani. To ni več narodna zlobnost, marveč narodna zahteva!

Pomanjkanje kadi. Od 2. novembra nismo več dobili nobene kadi, da ga do 22. novembra ne bo dobili. Kje je krivda, ne vé ali neče vedeti nikdo, pa se izgovarja vse na pro-

metne težave na železnici. Da to ni res, je že iz tega razvidno, da pošilja uprava tobačne tovarne v Fürstentum cele vagonne našega tobača in drugega kadi na Nemško in Ogrsko. Drugi vzrok splošnemu pomanjkanju kadi pa je tudi v okolnosti, da pride le mal del kadi res v roke kadilcem. Pri nas smo že tako daleč, da so tobakarne bolj podobne mlekararnam in trgovinam s specerijami, kakor pa čemu drugemu. Na dan razdelitve se razdeljuje po dve uri, a tobakarje imajo vedno še toliko svoje zaloge kadi, da ž njim lahko barantajo za drugo blago. Bile so že številne ovadne na finančno ravnanje, ki tudi razpošilja časih kakega finančnega stražnika, toda zato ne pride nič več duhana med mestno prebivalstvo. Ne kaže torej drugega, kot pustiti počasi vsako kajenje.

Petroleja je prišlo nekaj minoli teden. Stranke so ga sprejele polovico za pretečni mesec! Ostalo množino in množino za november bodo delili koncem novembra — če dež ne pojde.

Zaprli so nekoga 17letnega Fr. Glushtitza, ki je pokradel razliten strankam 5209 K gotovine in kolo, vredno 500 kron. Pri aretaciji je imel od vsega še 180 kron. Dečko je zapravil večino denarja za deklet in po raznih čednih hišah.

Nesreča na železnici. Pred dnevi sta na izmikalnem kolodvoru na Tez-nem trčila dva vlaka, vsled česar je bil prevržen neki voz z živino. Pokladi so morali vsi živino. Meso je erar prodal po 1 krono kilogram. Ljudje so se zani tepli.

Laški vojni vjetniki. C. kr. okrajno glavarstvo je prepovedalo kupčevanje z laškimi vojnimi vjetniki. O tem kupčevanju smo že opetovano poročali, kakor tudi o nesramnem odiranju vjetnikov. Okrajno glavarstvo je za to kupčevanje sicer moralo že davno vedeti, a potrebne korake je storilo šele sedaj, ko so se transporti že nehali. Zato ni čudno, če se vsa javnost nad tem modrim, a prepozno došlim ukrepom norčuje.

Železničarski konzum. V konzumu južne železnice vlada zopet skrajno skandalozne razmere in stranke ne dobivajo zopet blaga, ker se osebno ne ljubi prodajati, oziroma streči. Dne 16. in 17. novembra je prišlo vsled vsega tega zopet do prav viharnih prizorov in odkritih prizorov ter groženj. Južna železnica, ki se v zadnjem času precej zavzema za svoje nastavitve, ki dobro stori, če bi tudi tu napravila red in razglašala pri samopasni gospodov in predmetnih gospodih tega svojega podjetja. Dvomimo, da bi ji bilo mnogo na eventualnih resnih demonstracijah.

Usoda dr. Pivkove rodbine je nov tragičen dokaz, kako zahvalo ima pri nas pošten in značilen mož. Že opetovano smo poročali, da je bil dr. Ljudevit Pivko, profesor našega moškega učiteljskega odprtega dne izbruh volne pod orožjem, na fronti. V Crni gori je doživel številne praske in mrtavski vroči boji in se vrnil — ranjen, težko ranjen z razstreljeno roko in odlikovan. Se ne popolnoma ozdravil, je bil poklican v Tolmino, koder je stal do 11. soške bitke, torej, več kot dve leti, vedno mož na svojem mestu in opetovano odlikovan z redi in osebno cesarjevo pohvalo. Vojakom je bil vzor častnika in zrl so vanj, kot zre le redkokdaj vojak v svolega častnika. Sedaj, ko ga ni več med nami, je dvignila umazana obrekljivost strupeno svoje blato in skušala ga je očrniti kot — dezerterja. Ko je izbruhnila italijanska vojna in so stale naše skromne moči ob Soči in v Kanalski dolini, pri Gorici in Tolmini, — kdaj laže bi bil dr. Pivko zamahnil z roko v pozdrav in slovo? Tega ni storil, marveč kot značilen častnik in bataljonski poveljnik je one dni in nešteto naslednjih izvrševal svojo dolžnost dosledno in v nešteti slučajih smrtno nevarnosti prvi med prvimi s peščico svojih, v krvavih bojih branil Italijanom pot naprej ... Da, da: Dr. Pivko je bil vzor narodno žutečega slovenskega profesora in na tem trpi danes njegovo ime, njegova čast in trpe narodno čestitost njegovi otroci in žena. Radi svoje zavednosti je bil dr. Pivko od nekdanj do krvi in mozga osovražen pri neprijateljih in ker mu kot učitelju in rodbinskemu očetu niso mogli do živga, zato so ga napadali kot moža politično — narodnega dela in niso se sramovali, ga obdati s celim venci dilažov — špijonov nemške narodnosti, ki so mu sledili korak za korakom, vohunili za njim in ga ojavljali na način, kot more ojavljati le v duhu mariborskega nemstva vzgojena, do mozga pokvarjena in izpriljena nemška mladina. Sli so še dalje in ga obdali s svojim žolčem tudi takrat, ko je stal v bojnem grozlu, oči optre smrti v obraz in, komaj se je izvedelo, da je vjet, so planili kvišku in ga denuciirali! Vse stanovanje dr. Pivkovo so obrnili narobe, — našli niso ničesar. Toda, kjer nič ni, tam treba kaj narediti, makar, da se izpusti iz celote najpriprostejših stavek, iz katerega se napravi snov, ki naj bo sumnja vlezidale! Tudi tu se je tako prakticiralo, le s to razliko, da neskončno bolj nerodno, kot v vseh ostalih številnih slučajih, kolih kar mrgoli vojna zgodovina slovenskega naroda po Slovenskem Štajeru. Ne eden, stotine nas Slovencev je moralo radi takega vohunstva in — iznajdlivosti v mariborski in graške preiskovalne ječe, za tedne in mesece trpi dušno in telesno muko rodbina dr. Pivkova.

Vesti iz primorskih dežel.

Otvoritev poštnega urada Gorica 1. C. kr. pošto in brzojavno ravnanje za Trst, Primorsko in Kranjsko nam poroča: »Dne 21. studenog o. g. biti će opet otvoren poš. ured Gorica 1 i to samo za pismovnu poštu izuzev zasebno preporučevanje. K. k. Post und Telegraphendirektion für Triest, Küstenland und Krain in Triest.«

Padel je junaške smrti črnovojniki Anton Humar, rojen 1. 1878., doma iz Deskel pri Kanalu, dne 9. avgusta pri Purcelesti v Romuniji. Dopisnica je na razpolago pri Posredovalnici za goriske begunce v Ljubljani.

Shod za mir v Trstu. Socialno-demokratska stranka sklicuje za nedeljo, dne 25. novembra shod, na katerem se bo govorilo o miru in aprovizaciji. Shod bo v Delavskem domu, ulica Madonina.

Kdo več kaj? Ivan Uršič, pri c. kr. 27. domobranskem pešpolku, 10. stotnija, poizveduje po svoji družini Uršič, stanujoči v Kobarižu št. 44.

Someščani!

Naš najstrupenejši sovražnik je pogin čez meje naše države, naša zemlja je osvobodena in širne ravnine sovražnikovega ozemlja so zasedene! Kaj to pomenja za Kranjsko in za njeno prestolico, o tem vam ni treba govoriti!

Za dosežene uspehe smo dolžni hvaliti svetlemu svojemu vladarju, ki se je viteško postavil na čelo zmagonosnim svojim armadam, hvala smo dolžni njegovim izbornim vojskovodjem, zahvalo dolžujemo vojakom, ki so kot zid stali pred nami branče naše življenje in naše premoženje, zahvalo predvsem tistim junakom, ki so žrtvovali za nas svoje življenje ter s svojo krvjo rosiili avstrijsko, kakor tudi zemljo pohlepne Italije. Ta zahvala je naš dolg, naš častni dolg, ki se mora brez odloga poplačati!

Poplačamo ga najbolje, če podpišemo sedmo vojno posojilo in tako državi pomagamo, da nadaljuje svoje zmage ter kmalu doseže spodoben in pravičen mir!

S podpisom tega posojila uvrstimo se med bojevnike za trdno državo, kakor so Vaši očeti, bratje in sinovi na bojnih poljanah! Zberimo vse posamezne moči za veliki namen! Se noben poziv na dolžnost ljubljane ni imel praznega odmeva, zategadelj računam, da bo vsak izmed vas v polni meri zadestil svoji dolžnosti!

Someščani, podpisujte VII. vojno posojilo!

V Ljubljani, 19. novembra 1917.

Zupan:

dr. Ivan Tavčar i. r.

Dnevne vesti.

— Vojaška povišanja. Za polkovnika je povišan artiljerijski podpolkovnik Milan vitez Bleiweis piem. Trsteniški, za stotnike — avditorje: nadporočniki — avditorje: Valentin Levičnik, dr. Ivan Franke, Josip Rožič, dr. Jurij pl. Račič, za polkovnega zdravniškega nadzornika dr. Živko Lapajne, za črnovojniška poročnika praporščaka Ivan Babič in Stojan Jenko, za dom. evid. višjega ofic. Stefan Pertot, za črnovojniškega višjega zdravnika je povišan dr. Vladimir Vrečko.

— Vojaške vesti. Za poveljnika črnovoj. p. 27. je imenovan polkovnik Avgust vitez Panzera, strel. p. 13. kovidna. Rezervna poročnika Severin rodnyow je dobil naslov in značaj polkovnika. Rezervna poročnika Severin Cenek in Egon Jezeršek, strel. p. št. 2, sta odlikovana z vojaškim zaslužnim križem 3. razreda za vojno dekoracijo in meči. Enoletni prostovoljec nadrednik Albin Hudnik, p. 17., je imenovan za vojaškospodnega praktikanta.

— Najvišje priznanje železničarjem. Šef generalnega štaba je razposlal na prizadete železniške uprave okrožnico, v kateri izreka cesarsko zahvalo vsem vrlim železničarjem, ki so tako uspešno sodelovali pri pripravi in vojaškem pohodu proti Italiji.

— Utravizacija ljubljanske realke bi radi preprečili. Kakor se nam iz verodostojnega vira poroča, se vlada resno bavi z načrtom preložitvi idrijsko slovensko realko v Ljubljano. Na ta način naj bi se brezuspeli dr. Ravnharjev predlog oziroma sklop deželne šolskega sveta za utravizacijo ljubljanske realke.

— Dražba šentjanškega premogokopa se je vršila v sredo dne 21. t. m. Razni interesi, med njimi podjetnik Knoch, dalje iz Budimpešte zastopnik Handelsaktiengesellschaft, Jadranska banka v Ljubljani so dvignili izključno ceno od okroglo 600.000 K na znesek 1.034.400 K, za kateri najvišji ponudek je sodišče primaknilo premogokopu g. Jakilu, velepodjetniku in tovarnarju iz Gorice, sedaj v Karlovcu. Kakor čujemo, se bo z delom takoj pričelo.

— Ljudskošolske vesti. Jospina Gradšar je nameščena za suplentinjo v Lescah, Franciška Weber v Starem Logu, učit. kandidat Viljem Grundner za suplenta v Koroški Beli, Maria Martinz za suplentinjo v Nov. Vinklu.

Koncert. Češki kvartet iz Prage se prištevajo po muzikalnem svetu med najboljšie komorne kvartete sveta. V petindvajsetih letih svojega obstanka je v Evropi, Ameriki in drugih kontinentih dosegel toliko slave, kakor težko kateri drugi. morda celo — nobeden drugi! Spada med najpopolnejše in najidealnejše. Njega vzorno, temperamentno, mojstrsko predvajanje nudi višek užitka komorne glasbe. Za ljubljanski, jubilejski koncert so si mojstri izbrali krasen spored, dve deli iz češke in eno delo iz nemške glasbene literature. Spored se glasi: 1. Anton Dvořak: Kvartet za godala v F-duru, op. 96. I. Allegro moderato. II. Lento. III. Scherzo. Vivaldi. IV. Allegro vito. 2. Vite-slav Novák: Kvartet za godala v D-duru, op. 35. I. Fuga. Largo misterioso. II. Fantasia. Allegro passionato. Quasi scherzo. (Allegretto moderato). Tempo del Comico. Largo misterioso. (V enem stavku). 3. Fran Schubert: Kvartet za godala v D-molu, op. posth. — Eden najlepših kvartetov svetovne glasbe z varijacijami o pesmi »Smrt in Deklica«. I. Allegro. II. Andante con moto. (Varijacije o »Smrt in Deklica«). III. Scherzo. Allegro molto. IV. Presto. — Z Dvořakom, Novákom, Schubertom bo občinstvo uživalo najkrajšim v najpopolnejši obliki. Slovenski občinstvo naše brate, velike češke m-

in hitimo k njim v hram lepote, čistosti in idealizma!

— Podpora za rodbine, katerih rednik se ne more vrniti iz sovražnega inozemstva. Zakon z dne 17. avgusta 1917, drž. zak. št. 376, velja — z izjemo rodbin po morskakovi, ki se ne morejo vrniti v domovino — samo za svoje onih avstrijskih državljani, ki so s silo zadržani v so-vražnem inozemstvu. Ker se k sovražnemu inozemstvu prištevajo samo one države, ki se nahajajo z Avstrijo v vojnem stanju, ta zakon ne velja za svojece Avstrije, ki bivajo v Ameriki in se jim torej ne more dovoliti podpora v smislu omenjenega zakona. Med prebivalstvom zelo razširjeno mnenje, da imajo svoji naših rojakov, ki so se že pred vojno izselili v Ameriko, vsled tega, da trpe škodo, ker ne dobivajo več denarnih pošiljav iz Amerike, pravico do podpore po novem zakonu, je popolnoma napačno. Vse tozadevne prošnje ne morejo imeti nikakega uspeha.

— Prijave za begunsko obloko. Begunci, ki žele zase ali za svoje obloke in dotedaj še sploh niso prosili zanj, naj se zgledajo pri mestnem magistratu v sobi št. 5 (nasproti posvetovalnici) v spodaj označenem redu, in sicer le oni, ki so v družinskih listih vpisani na prvem (družinski glavarji, oziroma pri samcih, oni sami). V sredo, dne 28. novembra so na vrsti stranke z začetnimi črkami A—G; v četrtek, dne 29. novembra stranke od M—P; v soboto, dne 1. decembra stranke od R—Z. Uradne ure so vsak dan od 8. dopoldne do 1. popoldne. Vsak družinski glavar mora priti osebno ter prinesiti s seboj istovetnostne razkaznice vseh družinskih članov in ker so te obloke namenjene le najpotrebnejšim beguncem, tudi še potrdilo hišnega gospodarja naslednje vsebine: »Potrjujem, da ima vsak begunske družine ... (ime stranke) le po eno zgornjo in eno spodnjo obloko. Datum. Podpis hišnega gospodarja.« Čevljev sedaj se ni v zalogi.

— Nakaznice za begunsko obloko. Begunci, ki so pretekli teden prosili pri mestnem magistratu za obloko, dobe, ako se legitimirajo z razkaznicami o istovetnosti, nakaznice v naslednjem redu: v ponedeljek, 26. novembra od 8.—10. ure stranke z začetnimi črkami A—G; od 10.—12. ure stranke od H—L; v torek, 27. novembra od 8.—10. ure stranke od M—P; od 10.—12. ure stranke od R—Z. Obloka se dobi vsak ponedeljek, sredo in petek od 2.—5. ure popoldne pri deželni zalogi c. kr. dež. vlade (pri tvrdki R. Miklavc, Stritarjeva ulica št. 5, skozi vežo).

— Trgovsko bolniško in podporno društvo v Ljubljani je imelo 21. novembra svoj 79. redni občni zbor. Ravnatelj g. A. Lilleg je otvoril občni zbor ter se spominjal lani umrlih članov, ki so: Emerik Mayer, Karel Weber, Josip Pleiweis, Ivan Mejač, Konrad Lisee, Ignac Kessler, Alfred Ledenig, Emil Randhartinger, Friderik Felber, Karel Lapajne, Ludvik Vašič, Milan Drahsler, Ivan Tomsche, Silvester Škerbinec, Ivan Gestrin in Leopold Legat. Iz blagajniškega in tajniškega poročila g. Ivana Volka poznamo: Društvo je imelo lani 5 častnih članov, 24 podpornih in 371 rednih članov ter enega vajenca, skupaj 401 člana. Premoženje bolniškega oddelka znaša 88.664 kron 81 vin, podpornega oddelka 148.702 K 84 v, črnovojaška zapuščina 50.218 K 60 v, skupaj 282.586 K 31 v, proti letu 1915 torej več za 5521 K 60 v. Bolniški sklad izkazuje dohodkov 15.878 K 18 v, bolniški stroški 6838 K 97 v, pogrebni stroški za 9 članov 720 K, stroški skupaj 10.996 K 56 v, torej znaša dobiček 4881 K 62 v. Podporni oddelak izkazuje 9470 K 22 v dohodkov in 7691 K stroškov, torej dobiček 1779 K 22 vin. Terkova zapuščina izkazuje preostanek 650 K iz obresti. Daril je prejelo društvo 334 K 32 v. Na predlog računskega preglednika g. Škofa se da odboru absolutni in se mu izreče zahvala. Za leto 1917 se dodeli 10 članom podpora. Za preglednike računov so bili izvoljeni g. Kostevec, Škof in Kmet, za njih namestnika pa g. Sekula in Kovača. Izpremenila so se nato pravila na podlagi novih zakonitih določb. Doslej so člani plačevali sami letno članarine 32 K, odslej bo plačati mesečno 4 K 80 v in sicer odpade od tega zneska 1 K 60 v na gospodarja, 3 K 20 v pa na člana, za učence plačujejo gospodarji mesečno po 1 K. Doslej se je izplačevala bolnišnica po 2 K 40 v na dan, odslej se bo plačevalo po 5 K. Za pogrebne stroške se bo izplačevalo namesto 8 K odslej 250 kron. Volitve v ravnanje so se bo vršilo odslej tako, da izstopijo iz ravnateljstva vsako leto po 3 člani.

— Uprava Vajeniškega doma v Ljubljani sporoča, da se Vajeniški dom z gotovostjo otvoril 10. decembra t. l. Znova opozarjamo na to mojstre in starše vajencev. Kdor želi biti sprejet, naj se tedaj hitro oglasi. Prav tako še enkrat prosimo, naj bi se priglasilo zlasti iz vrst mojstrov mnogo članov k društvu za varstvo vajencev. Članarina znaša letno 5 K. Uprava prosi vslo slovensko javnost dobrohotne naklonjenosti pri delu za povzdigo obrtnega stanu.

— Zvišani davek na sladkor 64 K za 100 kg mesto dotedajšnjih 38 K, se naj po predlogu vlade vpele že s 1. decembrom in ne šele s 1. januarjem.

— Trgovci, pozor! Vsi trgovci z obloko, blagom in perilom se kar najresnejše opozarjajo, da teh potrebščin pod nobenim pogojem ne smejo prodajati — brez nakaznic »Deželne poslovalnice za preskrbo z blagom, obloko in perilom.« Prestopki se najstrožje kaznujejo. — Za deželo izdajajo nakaznice c. kr. okrajna glavarstva.

— Izvoz blaga iz Avstrije. Trgovci se opozarjajo, da je v smislu ministrske narredbe z dne 21. septembra 1917. št. 353 drž. zak. (št. 10) v § 1. označeno blago dovoljeno izvažati le z dovoljenjem c. kr. deželne vlade. Kdor bi hotel tedaj odpotovati v § 1. navedene naredbe omenjeno blago, mora, kadar prosi za transportno dovoljenje, navesti, katero in koliko blaga, kakor tudi kam namerava to odpotovati. Za dovoljenje izvoza je vložiti prošnjo pismeno. Prestopki se bi najstrožje kaznovali.

— Pošiljanje sadja vojakom. Ugotovilo se je, da se predajajo na vojnopoštne urade številne pošiljave z blagovnimi vzorci, ki vsebujejo sadje. Te pošiljave do-spejo v največ slučajih popolnoma pokvarjene na namembne vojnopoštne urade. Razvnetega se tudi nasilno na mokrih, raztrganih omotih ne dajo razbrati. Občinstvo je opozarja na to s pozivom, naj takih pošiljk ne predaja. Pri tej priliki se tudi opozarja na prepoved, da se vojnopoštini blagom z blagovnimi vzorci in vojnopošt-nim zavikom ne smejo prilagati predmeti, ki so nevarni zaradi ognja. Pošiljke

morajo pregledati ne samo državni poštni uradi pri predaji, ampak tudi namembni vojnopoštini uradi pri oddaji in morajo vsak doznani slučaj nanamiti nadrejeni oblasti, da vložijo kazensko ovadbo proti odpošiljateljem.

— Zdravstveno stanje mestne občine Ljubljanske. V času od 11. do 17. t. m. se je rodilo v Ljubljani 22 otrok, umrlo pa je 28 oseb, med njimi 14 domačinov. Umrlo so 4 osebe za jetiko, od teh 2 tučca, in 3 osebe vsled mrtvice. Oboleli so: za škrlatno 1 tučec, za tifuzom 15 vojakov, za grižo 47 vojakov in za vrtatno 1 tučec. Imed ljubljanskega občinstva ta teden ni bilo n. znanjenih nobenih nalezljivih bolezni.

— Štepar. K neki kuharici na Miklošičevi cesti je prišel te dni neki mlad človek, star okoli 25 let, ter izbral iz nje 100 K, češ, da ima od njene gospodnje naročilo za nabavo raznih živil. Morda je še koga drugega navil.

V Hrastniku je umrl strojni inženir Gvidon Landra.

Bolnišnica v Mariboru zaprta. Iz Maribora poročajo: Tukajšnja velika splošna bolnišnica navzlic vsem prošnjam ni mogla dobiti premoga. Že več dni so sobe povsem nezakurjene in bolniki strašno trpijo. Bolnišnica ima komaj toliko premoga, da zadostuje za kuhinjo. Ker ni izgledov, da bi oblasti preskrbele bolnišnico s potrebnim kurivom, je uprava sklenila bolnišnico zapreti in bolnike poslati domov.

Maribor. Minulo nedeljo se je vršil občni zbor »Zgodovinskega društva za Slovenski Štajer«, in slavnostna seja v spomin stoletnice rojstva Davorina Trstenjaka. Društveni tajnik profesor dr. Kovadec je v jedrnatem govoru očrtal življenje in znanstveno delovanje tega neutrudnega učenjaka. Nato je podal poročilo o gnetnem stanju društva, ki je prav ugodno, društveno delovanje pa se je gibalo radi vojne v bolj skromnih mejah. Vendar je opaziti v društvu novo življenje, ter se je tudi število udov — (letna članarina 5 K) vzdignilo leta 1917 na 372. Kmalu po novem letu izide prva številka »Casopisa za zgodovino in narodopisje« za leto 1918.

Kino Ideal. Spored za danes: »Nočni pogovori«, tretji film slavne detektivske Fantom as - serije. Igrokaz v štirih dejanjih. Poleg tega smeovita burka v dveh delih »Zamenjana nevesta« ter najnovejša vojna poročila. Ta spored traja do ponedeljka 26. novembra. Ni za mladino. Kino Ideal.

Zgubila se je črna denarnica v tramvaju od dunajske mitnice do magistrata 21. t. m. ob 5. popoldne. V denarnici je bilo 60 K v bankovcih in nekaj drobnja. Kdor jo je našel, naj jo odda v našem upravnistvu.

Izgubljena je bila danes denarnica z večjo vsoto denarja. Odda naj se v našem upravnistvu.

Aprovizacija.

+ Sveža repa za Vič. Stranke z rumen. izkaznicami C in B iz Viča prejmejo svežo repa v soboto, dne 24. t. m. pri Muhleisnu na Dunajski cesti. Določen je tale red: od 8. do 9. dopoldne stranke z rumenimi izkaznicami C št. 1 do 160, od 9. do 10. št. 161 do 320, od 10. do 11. št. 321 do 490. Popoldne od pol 2. do 3. stranke z rumenimi izkaznicami B, od št. 1 do 240. Vsaka oseba dobi 10 kg; kilogram stane 10 v. Pripravite vrece.

+ Meso za uradniške skupine. Mestna aprovizacija ljubljanske bo oddajala meso uradniškim skupinam v soboto dne 24. t. m. popoldne v cerkvi sv. Jožefa. Določen je tale red: I. uradniška skupina od 2. do pol 3. št. 1 do 200, od pol 3. do 3. št. 201 do konca. II. in III. uradniška skupina od 3. do 3/4, in IV. uradniška skupina od 3/4 do 4. Ena oseba do 3/4 kg, 2 osebi pol kg, 3 in 4 3/4 kg, 5 in 6 oseb 1 kg, 7 in 8 oseb 1 1/4 kg, več oseb 1 1/2 kg.

+ Meso na rdeče in rumene A izkaznice. Stranke z rdečimi in rumenimi izkaznicami, zaznamovane s črko A, prejmejo meso v soboto dne 24. t. m. popoldne v cerkvi sv. Jožefa od 4. do pol 5. ure.

+ Uvedba nakaznic za čevlje. Z Dunaja poročajo: Vlada namerava uvesti nakaznice za čevlje in sicer ne le za take z usnjenimi podplati, temveč tudi za čevlje z lesenimi podplati ter za copate.

Razne stvari.

• Vlak z Dunaja v laški Videm. Od 20. t. m. vozi že en vlak z Dunaja preko Ljubne v laški Videm. Z Dunaja odhaja ob 7. uri 45 min. jutraj, prihaja v Ljubno ob 12. uri 28 min. in odhaja ob 12. uri 38 min. Protivlak prihaja na Dunaj ob 9. uri 40 min. zvečer.

• Skupna smrt oficirske zakonske dvojice. Vpokojeni stotnik Ivan Wiesner v Gradcu je v svojem stanovanju ustrelil sebe in svojo bolno ženo. Wiesner je bil star 70 let, bolehen in navlečen življenja. Ustrelil je ženo z dvema streloma iz revolverja in potem sebe zadel v srce.

• Umrl je dne 11. novembra v Hoboken v Severni Ameriki Hans Kudlich je igral v avstrijski revoluciji leta 1848. odlično vlogo. Komaj 24 let star je postal član kromerškega državnega zbora, kjer je dne 25. julija 1848 predlagal odpravo kmečkega podložništva. Njegov predlog je bil takrat z vsemi glasovi sprejet in dne 7. septembra 1848 kot zakon sankcioniran. V oktobrski revoluciji je bil Kudlich obsojen na smrt. Pobegnil je na Nemško, kjer se je udeležil vstaje na Badenskem. Tudi tam so ga obsodili na smrt. Zbežal je v Švicco, kjer je dokončal svoje medicinske študije ter se končno preselil v Hoboken pri New Yorku. Tam se je Kudlich vneto udeleževal ameriškega jav

Poslano.

Slovenska madona. Glede na svoje „Poslano“ v „Slovenskem Narodu“ z dne 11. oktobra 1917 podpisani Fr. Klemenčič preključem objavljene, neupravičene in neuteleljene žalje očitke, naperjene zoper osebo gosp. Maksima Gaspari in njegovo umetniško vzposobjenost in čast.

Sopodpisani Maksim Gaspari vsled tega izjavim isto glede na svoje „Poslano“ v „Slovenskem Narodu“ z dne 4. oktobra 1917, kolikor se nanaša na dotika osebnosti in umetniške časti gospoda Frana Klemenčiča.

Ljubljana, 22. novembra 1917.

Frano Klemenčič, m. p.
Maksim Gaspari, m. p.

3966

„Umetniška propaganda“
v „Slovenskem Narodu“
z dne 11. oktobra 1917.
Klemenčičeva žalba.
Klemenčičeva žalba.
Klemenčičeva žalba.

Zahvala.

Za obile dokaze iskrenega sočutja povodom bolezni in smrti
gospoda

Josipa Verbiča

zasebnika

za krasno cvetje, zlasti pa preč. oo. frančiškana in gospodom pevcem
sl. pevskega društva „Ljubljanski zvon“ za prekrasne in ginljive žalostinke, kakor tudi vsem, ki so dragoga pokojnika spremljali na zadnji poti, najsrčnejša zahvala.

V Ljubljani, dne 21. novembra 1917.

3970

Žalnoči ostali.

Za NAKUP OREHOV

v Kranjski in štajerski deželi ima pooblaščenec od oblasti zastopništva sadjeprerabe in o. kr. urada za ljudsko prehrano „Geos“
Dunaj, edino le tverka

Iv. A. Hartmann nasl. Ljubljana.

Plačam za zdravo prama brezhibno blago najvišje od oblasti postavljene cene in pre-
skrbim za odpošiljanje uradno prevoznico dovoljenje od sadjeprerabe in od o. kr. ljudske
prehrane „Geos“. Orehi se smejo le z oblastveno označenim prevoznim dovolj. razpošiljati.

Sijajno bodočnost

imajo turške srečke in nove srečke avstr. kraljevske kralje vsled
svoje vedno zvišujoče se denarne vrednosti! Vsaka srečka zadane!
Glavna dobika značata čez 2996

1,000.000 kron.

Natančno pojasnilo z igralnim načrtom razpošilja brezplačno:
Srečkovno zastopstvo 1, Ljubljana.

Telefon 46203.

Telefon 46208.

Artika jako fino lepilo

alkalija prosto kot nadomestek za arabski gum in dekstrin,
lako uporaben, v tenki plasti namazan, skoro brezbarven, hitro sušil, se lepilna snov, ki
izvrstno drži, prikladen za vso kartonažno industrijo, za nalepljenje etiket na papir, usnje,
steklo in ploščevino, dobavlja točno 5 kg in 12 1/2 kg, v sodih 250 kg iz tovarne:
Ekskluzivno embalažo

CEH & BLITZ, Dunaj XX/2,
Dresdenerstrasse št. 82.

Zaupno blago!

V pari prano in brezkalno
posteljno perje in puh

priporoča trgovina s postelnim perjem in puhom

C. J. HAMANN

Ljubljana, Mestni trg št. 8

Ustanovljena 1868.

Ustanovljena 1868.

POZOR! Nereelna konkurenca priznava na trg za nizko ceno napel
ali ni odlično blago. Tega perja se drži pogosto ostanki mesa
in neznana, ki vidišjo tole ter bistveno pripomore, da se razvije,
kako in moč.

PRVA KRANJSKA MEDICINALNA DROGERIJA

parfumerija, fotografična manufaktura itd.

Oblasoveno koncesijonirana prodaja sirupov.

Ustanovljena leta 1897.

Anton Kane

Ljubljana, Zidovska ulica 1.

Ceniki na razpolago. Ceniki na razpolago.

: majhna hiša z vrtoom :

v središču mesta ali predmestju. Ponudbe
se odda SOBA. Naslov v upravnistvu
»Slovenskega Naroda«. 941

Služkinja se sprejme.

Dobro ravnanje, prehrana in plača. Istotam
se odda SOBA. Naslov v upravnistvu
»Slovenskega Naroda«. 941

: NATAKARICA :

v hotel na deželo se sprejme takoj. Naslov
pove uprav. »Sloven. Naroda«. 3958

Otroci voziček

lep popolnoma nov, se proda. Kje pove
upravnistvo »Sloven. Naroda«. 3964

ZIVILA preskrbam za finejši

: oficirski plašč (Mantel) :

Naslov pove upr. »Sloven. Naroda«. 3953

Proda se večja množina dobrih
namiznih jabolk

Kje pove upr. »Sloven. Naroda«. 3952

3959 Odda se

meblovano STANOVANJE

dve sobi, kuhinja in klet z decemb. Naslov
se izve v Spod. Šiški, Kozlerjeva ulica št. 119/II.

3963 Sprejmeta se

2 krojaška pomočnika

pri Mart. Mahkota Ljubljana Sp. Šiška 79

Dijak višje gimnazije želi sprosti v
inštrukcijo

prvo ali drugošolca. Naslov pove uprav.
»Slovenskega Naroda«. 3960

DEKLE

iz poštene hiše, vajena kuharstva in vseh
domaćih del, želi službo v mestu ali na
deželi. Ponudbe pod „Tržič“ na uprav.
»Sloven. Naroda«. 3920

Več tesarjev

in mizarjev

proti dobremu plačilu sprejme ANTON
STEINER, Ljubljana, Jeranova ulica 11.

Blagajničarka

s prakso se prejme pri FR.
STUPICA, trgov. z železnice v
Ljubljani, Marije Terezije cesta 1.

Vsako množino

: želoda :

kupi tverka Anton Kolenc v Celju,
ter preskrbi tudi izvozno dovoljenje. Plača
se po maksimalni ceni. 3921

Goriška begunska družina

dobi takoj zračno stanovanje v To-
majski postaji Dutovlje (3 sobe, kuhinja,
klet in vrt), dokler se jej povratek na svoj
dom omogoči. 3955

Naslov pove uprav. »Sloven. Naroda«.

V najem se vzame takoj v bližini Dunaj-
ske ceste

suho skladišče

šupa ali hlevi za shranjevanje praznih zabo-
jev. Ponudbe na Fr. Dorodna Dunajska
cesta št. 20. 3957

Delavce in delavke

sprejme takoj v službo strojna
tovarna SAMSA & Co v Ljubljani
Metelkova ul. 4. Zglaševanje od
4—5 ure popoldne. 3981

Iščo se 3979

: MLINAR :

na račun za kmečki mlin v lepem kraju na
Spod. Štajerskem vent. se da mlin v na-
jem. Ponudbe na Groslov mlin v Dobru-
pri Celju na uprav. »Sloven. Naroda«.

Šenitna ponudba.

Na večje posetje ali trgovino bo-
dijo lesto. z mešanum blagom ali
drugo gostilno ali mlekarstvo even-
tuelno združeno. Želi se prirediti 36
let stari vdovec z dvema sinčkoma in
vačim premoženjem. Želi gospodično
ali vdovo brez otrok primerne izob-
razbe in starost do 35 let. Posetje
ali trgovina se lahko nahaja v mestu
ali na deželi, pač pa na slovenskih
tleh. Ponudbe na uroavn »Sloven.
Naroda“ pod „Gorica“ 3974

Povečane slike

do naravne velikosti, kakor tudi
oljnat portrete na platno
izvršuje umetniško po vsaki foto-
grafiji 185

Bavrin Rovšek

prvi fotografski in povečevalni zavod
v Ljubljani, Koroška ul. 34 a.

BUKOV GOZD

za izdelovanje drv, kakor tudi gotova drva se kupi po visoki ceni, na Kranjskem
ne daleč od železniške postaje. — Vzame se tudi večja njiva v najem v okolici
Ljubljane. — Ponudbe: Ljubljana Poštni predal št. 151. 3505

Modni salon

Stuhly-Maschke

Židovska ulica št. 3.
Dvorski trg 1, Ljubljana.

Priporoča največjo izbiro
finih velour-klobukov s
kosmatim robom iz prvo-
vrstnih tovarn »Novega Jičina«,
kakor iz baržuna, filca in ko uho-
vine, ter čepice za dame in deklice.

Popravila točno in vestno!
Velika izbira žalnih klobukov.
Cene razmeroma zelo nizke!

V kratkem izide v založbi

„Umetniške propagande“ v Ljubljani

stenska slika

3910

SLOVENSKA MADONA

po orig. znanega umetnika Fr. Klemenčiča. Umetniško v barvah na karton
izvršena reprodukcija meri brez okvirja 65x78 cm. in velja za naročnike,
ki se prijavijo do konca tega meseca. . . . . K 20.—

v bogato pozlačenem okvirju. . . . . K 50.—

Od 1. nov. t. l. dalje oziroma po izidu slike bo znašala

cena brez okvirja. . . . . K 24.—

z okvirjem. . . . . K 60.—

zaboj in ovojnino za pošiljatev po pošti (železnici) se zaračuna po lastni

ceni ali pa se vzame nazaj.

Slika je od danes naprej razstavljena v salonu „Umet. propagande“

v Ljubljani Sodna ul. št. 5. Prospekti na razpolago.

Najbolj zanimiv in najboljši slov. ilustrirani tednik so:

ki pridružuje vsak teden mnogo zanimivih slik z bojišč in o drugih važnih aktualnih
domaćih in tujih dogodkih, ter obilo zanimivega čitva: pesmi, povesti, jako zanimiv, lep
detektivski roman, poučne članke in črtice iz gospodinjstva, zdravstva, vzgojeslovja, tehnike
in sploh vseh širok poljudnega znanstva. 118

„TEDENSKA SLIKE“ so nepolitičen in nestranski ilustrirani tednik, ki je posvečen le

zabavi in pouku.

„TEDENSKA SLIKE“ bi naj imela naročena vsaka rodina, vsaka gostilna, kavarna, briv-

nica, vsako društvo itd. Zanimivost, „TEDENSKA SLIKE“ povsod in pridobivajte naročnikov.

„TEDENSKA SLIKE“ stanejo četrta leta K 3-80 pol leta K 7-50 in celo leto K 15-—

Naročniki dobe kot nagrado slike Prešerna, Jurčiča, Gregorčiča in Askerca ter tudi lepe

zanimive knjige. Naročite si „TEDENSKA SLIKE“ takoj!

Pošljite nam svoj naslov in pošljemo vam 1 številko „TEDENSKA SLIKE“ brezplačno in

poštne prosto na ogled.

Upravištvu lista „TEDENSKA SLIKE“

Ljubljana, Franciškanska ulica 10/L

Trije zgledi

za vojno-posojilno zavarovanje.

1. 45 letni delavec zavaruje 1000 K nom. vojnega posojila. Po dveh letih
umrje. Njegova družina prejme obligacijo vojnega posojila za letnih 12 mesečnih
premijs po 6 kron, t. j. K 72— torej skupaj K 144—

V dveh letih se je torej znatno manj plačalo, kot bi se moralo plačati pri banki, ki
bi posojila 75%, takoj pri podpisu za 1000 K nominale.

2. Za 29 letnega rokovalca, ki se nahaja na fronti kot črnovojnik,
podpiše svojega vojnega posojilnega zavarovanje za 4000 K nominale proti mesečnemu
plačevanju premije. Soproj pade v prvem letu in vdova dobi obligacijo vojnega po-
sojila za 4000 K, ki nosi 5 1/2% obresti. Plačala je za to 12 mesečnih premijs po 24 K
tako jo je veljalo 4000 K nominale samo K 288—

Plačala je torej 3.7 odstotka nominalnega zneska in ima sedaj zato neobremenjeno,
visoke obresti nosečo državno posojilo za 4000 K.

3. 33 letni uradnik hoče podpisati 1000 K nominale in želi plačevati
premio enkrat na leto, ki jo pokrje iz zneska, ki ga prejme v novembru za stanarino.
Doživi 12 letno zavarovalno dobo in prejme 1000 K vojnega posojila. Plačati je
moral letno 66 K, v dobi 12 let torej skupno K 792—

Ko bi sklenil zavarovanje pri kakem drugem zavodu s 15 letno dobo in plače-
vanjem letne premije v znesku 50 K, bi bil vsakako plačal v 15 letih samo K 750—.
Ker je pa pri Ankerju že v 12 letih prišel v posest in užitek neobremenjene obliga-
cije vojnega posojila in vsled tega prejel K 55— letnih obrestih, se pokaže finančni
vseh pri Ankerju koncem 15. leta mnogo ugodnejši.

Plačal je na premijah K 792—
prejel pa na obrestih v 13., 14. in 15. letu po 55 K torej skupno . . . . . K 165—
ostalo ga je torej zavarovanje pri Ankerju samo . . . . . K 637—

Zavarovanje od 500 K do 5000 K brez zdravniškega spravevala. Plačati ni treba
nobenih pristojnin, kolikov in police.

celoletno	polletno	četrtletno	mesečno
K 66—	K 33-50	K 17-20	K 6—

Družba za življenjsko in rentno zavarovanje

Glavna poslovalnica:

„ANKER“ Gradec, Raubergasse 20.

Glavno zastopstvo v Ljubljani

Prisojna ulica 1. Leopold Grünfeld.

Zastopnik:

3971